

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

4 päivänä kesäkuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Kuluttajansuoja – Direktiivi 2002/65/EY – Etäsopimuksena tehty luottosopimus – Peruuttamisoikeus – Seuraukset – 7 artiklan 4 kohta – Saatujen suoritusten palauttaminen – Korvauksen maksaminen sen perusteella, että rahat ovat olleet käytettävissä – Palvelujen tarjoajan velvollisuus – Velvollisuus ei kata tällaista korvausta

Asiassa C-301/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Landgericht Bonn (Bonnin alueellinen alioikeus, Saksa) on esittänyt 17.4.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 4.5.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Thomas Leonhard

vastaan

DSL-Bank – eine Niederlassung der DB Privat- und Firmenkundenbank AG,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Safjan (esittelevä tuomari) sekä tuomarit L. Bay Larsen ja N. Jääskinen,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Thomas Leonhard, edustajanaan C. Köhler, Rechtsanwältin,
- DSL-Bank – eine Niederlassung der DB Privat- und Firmenkundenbank AG, edustajanaan A. Menkel, Rechtsanwalt,
- Saksan hallitus, asiamiehinään aluksi T. Henze, M. Hellmann ja E. Lankenau, sittemmin kaksi viimeksi mainittua ja J. Möller,
- Euroopan komissio, asiamiehinään F. Erlbacher ja C. Valero,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta 23.9.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/65/EY (EYVL 2002, L 271, s. 16) 7 artiklan 4 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Thomas Leonhard ja toisaalta DSL-Bank – DB Privat- und Firmenkundenbank AG:n liiketoimintayksikkö (jäljempänä DSL-Bank) ja joka koskee tilannetta, jossa Leonhard on käyttänyt oikeutta peruuttaa mainittujen asianosaisten välillä tehdyn luottosopimuksen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 2002/65 johdanto-osan 1, 3, 13 ja 14 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
 - ”(1) Sisämarkkinoiden tavoitteiden toteuttamisen yhteydessä olisi säädettävä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on yhtenäistää näitä markkinoita vähitellen ja joilla tulee erityisesti myötävaikuttaa korkean kuluttajansuojan tason saavuttamiseen [EY] 95 ja 153 artiklan mukaisesti.
 -
 - (3) -- Kuluttajille olennaisesti kuuluvan valinnanvapauden takaamiseksi korkea kuluttajansuojan taso on tarpeen, jotta kuluttajien luottamus etämyyntiin lisääntyisi.
 -
 - (13) Tällä direktiivillä olisi turvattava korkea kuluttajansuojan taso rahoituspalvelujen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi. Jäsenvaltiot eivät saisi voida antaa tässä direktiivissä yhdenmukaistettavilla aloilla muita kuin siinä vahvistettuja säännöksiä, ellei tässä direktiivissä nimenomaisesti toisin säädetä.
 - (14) Tämä direktiivi kattaa kaikki rahoituspalvelut, joita voidaan tarjota etäpalveluna. Tiettyjä rahoituspalveluja koskevat kuitenkin yhteisön lainsäädännön erityissäännökset, joita sovelletaan edelleen näihin rahoituspalveluihin. Olisikin vahvistettava periaatteet, joita sovelletaan tällaisten palvelujen etämyyntiin.”
- 4 Kyseisen direktiivin 1 artiklan otsikko on ”Tarkoitus ja soveltamisala”, ja 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentäminen.”

5 Mainitun direktiivin 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ’etäsopimuksella’ palvelujen tarjoajan ja kuluttajan välistä rahoituspalveluja koskevaa sopimusta, joka tehdään palvelujen tarjoajan järjestämän sellaisen etämyynti- tai palveluntarjontamenetelmän avulla, jossa tämä käyttää yksinomaan yhtä tai useampaa etäviestintävälinettä sopimuksen tekemiseen asti sopimuksen tekeminen mukaan luettuna;
- b) ’rahoituspalveluilla’ pankki-, luotto-, vakuutus-, yksilöllisiä eläkejärjestely-, sijoitus- tai maksupalveluja;
- c) ’palvelujen tarjoajalla’ luonnollista henkilöä tai julkista tai yksityistä oikeushenkilöä, joka elinkeino- tai ammattitoiminnassaan tarjoaa sopimuksen perusteella etäsopimuksissa tarkoitettuja palveluja;
- d) ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa sopimuksissa toimii sellaisessa tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen harjoittamaansa elinkeinon tai ammattiin;

--”

6 Saman direktiivin 3 artiklan otsikko on ”Kuluttajalle ennen etäsopimuksen tekemistä annettavat tiedot”, ja 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kuluttajalle on annettava hyvissä ajoin ennen kuin tämä tulee etäsopimuksen tai tarjouksen sitomaksi seuraavat tiedot:

--

3) etäsopimuksen osalta

- a) 6 artiklassa tarkoitetun peruuttamisoikeuden olemassaolo tai sen puuttuminen ja, jos peruuttamisoikeus on olemassa, sen kesto ja käyttöä koskevat ehdot mukaan lukien tiedot maksusta, joka kuluttajaa voidaan vaatia maksamaan 7 artiklan 1 kohdan perusteella, ja seuraukset tämän oikeuden käyttämättä jättämisestä;

--”

7 Direktiivin 2002/65 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Peruuttamisoikeus”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalla on 14 kalenteripäivää aikaa peruuttaa sopimus seuraamusmaksuista ja syytä ilmoittamatta. --

Peruuttamisen määräaika alkaa

-- joko päivänä, jona sopimus on tehty --

-- tai päivänä, jona kuluttaja saa sopimusehdot ja 5 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaiset tiedot, jos tämä ajankohta on myöhäisempi kuin ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu.

--

2. Peruuttamisoikeutta ei sovelleta

--

c) sopimuksiin, jotka kumpikin osapuoli on täyttänyt kokonaisuudessaan kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä ennen kuin kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että peruuttamisoikeutta ei sovelleta

a) luottoihin, jotka on tarkoitettu pääasiassa tontin tai olemassa olevan tai suunnitellun rakennuksen omistusoikeuden hankkimiseen tai säilyttämiseen tai rakennuksen korjaamiseen tai kunnostamiseen; tai

b) luottoihin, joiden vakuutena on kiinnitys kiinteään omaisuuteen tai kiinteään omaisuuteen liittyvä oikeus – –

– –

6. Jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan, hänen on ilmoitettava tästä ennen määräajan päättymistä 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan d alakohdan mukaisesti hänelle annettuja käytännön ohjeita noudattaen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti todistettavissa olevalla tavalla. Määräaikaa katsotaan noudatetun, jos ilmoitus on lähetetty kirjallisesti tai muulla vastaanottajan saatavilla ja käytettävissä olevalla pysyvällä välineellä ennen määräajan päättymistä.

– –”

8. Kyseisen direktiivin 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Ennen peruuttamista toimitetun palvelun maksaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos kuluttaja käyttää 6 artiklan 1 kohdan mukaista peruuttamisoikeuttaan, häntä voidaan vaatia maksamaan viipymättä ainoastaan palvelujen tarjoajan tosiasiallisesti etäsopimuksen mukaisesti toimittamasta palvelusta. Sopimus voidaan panna täytäntöön vasta sen jälkeen, kun kuluttaja on antanut suostumuksensa. – –

– –

3. Palvelujen tarjoaja ei voi vaatia kuluttajalta mitään maksua 1 kohdan perusteella, ellei hän pysty osoittamaan, että kuluttajalle on asianmukaisesti ilmoitettu maksettavasta summasta 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a alakohdan mukaisesti. Hän ei kuitenkaan voi vaatia maksua, jos hän on aloittanut sopimuksen täyttämisen ennen 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn peruuttamisajan päättymistä ilman kuluttajan nimenomaista pyyntöä.

4. Palvelujen tarjoajan on mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa palautettava kuluttajalle kaikki maksut, jotka tältä on etäsopimuksen mukaisesti peritty, 1 kohdassa tarkoitettua määrää lukuun ottamatta. Määräaika alkaa päivästä, jona palvelujen tarjoaja saa peruuttamisilmoituksen.

5. Kuluttajan on viipymättä ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa palautettava palvelujen tarjoajalle kokonaisuudessaan tältä saamansa maksut ja/tai omaisuus. – –”

Saksan oikeus

- 9 Siviililain (Bürgerliches Gesetzbuch, jäljempänä BGB) 312b §:n, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Etäsopimukset ovat tavaroiden toimittamista tai palvelujen, rahoituspalvelut mukaan lukien, tuottamista koskevia sopimuksia, jotka elinkeinonharjoittaja ja kuluttaja tekevät käyttämällä yksinomaan etäviestintävälineitä, paitsi jos sopimusta ei tehdä etämyyntiä varten toteutetun myynti- tai palvelujärjestelmän avulla. Ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuja rahoituspalveluja ovat pankki-, luotto-, vakuutus-, yksilölliset eläkejärjestely-, sijoitus- tai maksupalvelut.”

- 10 BGB:n 312d §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Etäsopimuksen tehneellä kuluttajalla on 355 §:ssä tarkoitettu peruuttamisoikeus. – –

2. Peruuttamisen määräaika ei ala 355 §:n 2 momentin ensimmäisestä virkkeestä poiketen ennen 312c §:n 2 momentin – – mukaisen tiedonantovelvollisuuden täyttymistä ja palvelujen tarjoamisessa ennen sopimuksen tekoa.

3. Palvelua koskeva peruuttamisoikeus lakkaa myös seuraavissa tapauksissa:

- 1) jos kyse on rahoituspalvelusta, kun kumpikin osapuoli on täyttänyt sopimuksen kokonaisuudessaan kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä ennen kuin kuluttaja on käyttänyt peruuttamisoikeuttaan – –

– –

5. Peruuttamisoikeutta ei ole myöskään etäsopimuksissa, joissa kuluttajalla on jo 355 tai 356 §:n mukainen peruuttamis- ja palautusoikeus 495 ja 499–507 §:n nojalla. Tällaisiin sopimuksiin sovelletaan 2 momenttia soveltuvin osin.

6. Rahoituspalveluja koskevissa etäsopimuksissa kuluttajan on 357 §:n 1 momentista poiketen maksettava korvausta suoritetuista palveluista sopimuksen lakisääteistä purkamista koskevien sääntöjen mukaisesti vain, jos hänelle on ilmoitettu ennen sopimusta koskevaa tahdonilmaisua tällaisesta oikeusvaikutuksesta ja jos hän on nimenomaisesti suostunut siihen, että elinkeinonharjoittaja ryhtyy tuottamaan palvelua ennen peruuttamisen määräajan päättymistä.”

- 11 BGB:n 346 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Jos jompikumpi sopimuspuolista on varannut sopimuksessa itselleen oikeuden kaupan purkamiseen tai oikeus kaupan purkamiseen on lain nojalla olemassa, kaupan purkamisen yhteydessä on palautettava saadut suoritukset ja luovutettava saatu tuotto.

2. Palauttamisen tai luovuttamisen sijasta velallinen on velvollinen suorittamaan korvauksen,

- 1) jos palauttaminen tai luovuttaminen on mahdotonta saadun suorituksen luonteen vuoksi – –

Mikäli sopimuksessa määrätään vastikkeesta, sen on oltava korvausta koskevan laskelman perustana; jos on korvattava luoton käytöstä saadun edun arvo, on mahdollista osoittaa, että käytöstä saadun edun arvo oli pienempi.”

12 BGB:n 355 §:n 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Peruuttamisoikeus lakkaa viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sopimuksen tekemisestä. Tavaroiden myynnin yhteydessä määräaika alkaa kulua vasta, kun tavara on saapunut vastaanottajalle. Ensimmäisestä virkkeestä poiketen peruuttamisoikeus ei lakkaa, jos kuluttajalle ei ole tiedotettu asianmukaisesti hänen peruuttamisoikeudestaan, ja rahoituspalveluja koskeissa etäsopimuksissa se ei lakkaa myöskään siinä tapauksessa, että elinkeinonharjoittaja ei ole täyttänyt asianmukaisesti 312c §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisia tiedonantovelvollisuuksiaan.”

13 BGB:n 495 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kuluttajaluottosopimuksen tehneellä lainanottajalla on 355 §:ssä tarkoitettu peruuttamisoikeus.”

14 Siviilioikeudellisista tiedonanto- ja näyttövelvollisuuksista annetussa asetuksessa (Verordnung über Informations- und Nachweispflichten nach bürgerlichem Recht), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, säädetään tiedonantovelvollisuuksista, jotka elinkeinonharjoittajan on täytettävä, kun se tekee kuluttajan kanssa muun muassa etäsopimuksia, ja siinä vahvistetaan luottolaitosten tiedonantovelvollisuudet lainanottajiin nähden.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

15 Leonhard teki kuluttajana vuoden 2005 marraskuussa DSL-Bankin, joka on luottolaitos, kanssa kaksi lainasopimusta, joilla oli tarkoitus rahoittaa kahden huoneiston hankinta (jäljempänä kyseiset sopimukset).

16 Sopimukset tehtiin seuraavalla tavalla.

17 DSL-Bank antoi 10.11.2005 Leonhardille kaksi etukäteen laadittua asiakirjaa, joiden otsikko oli ”lainasopimus” ja jotka sisälsivät tiedon peruuttamisoikeudesta. Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, kyseistä tietoa ei esitetty voimassa olevan Saksan lainsäädännön sanamuotoa käyttäen eikä siihen näin ollen voinut soveltaa lainmukaisuutta koskevaa olettaa, jota ei ole mahdollista kumota ja jota sovelletaan tiedonantomalliin, joka on siviilioikeudellisista tiedonanto- ja näyttövelvollisuuksista annetun asetuksen, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, liitteessä.

18 Leonhard allekirjoitti mainitut asiakirjat 11.11.2005 ja toimitti ne DSL-Bankille. Tämän jälkeen Leonhard asetti sovitut vakuudet ja erityisesti antoi kyseisiä kiinteistöjä koskevan panttivelkakirjan. DSL-Bank maksoi hänelle hänen pyynnöstään lainapäöman.

19 Maksettuaan kuukausittain hänelle myönnetyn lainan korkoja, Leonhard ilmoitti 14.11.2015 päivätyllä kirjeellä DSL-Bankille peruuttavansa kyseiset sopimukset. Leonhard esitti kyseisen ilmoituksen tueksi, etteivät peruuttamisoikeutta koskevat tiedot, jotka hänelle oli annettu kyseisten sopimusten tekemisen yhteydessä, olleet kansallisen lainsäädännön mukaisia. Sellaisten korkomaksujen osalta, joita hän aikoi vastaisuudessa suorittaa, Leonhard ilmoitti, ettei kyseisiä maksuja voitaisi pitää hänen kyseisiin sopimuksiin perustuvien velvoitteidensa myöntämisenä ja että hän pidätti itsellään oikeuden vaatia DSL-Bankilta kyseisten maksujen palauttamista.

20 DSL-Bank kieltäytyi hyväksymästä, että Leonhard oli peruuttanut kyseiset sopimukset pätevästi, joten Leonhard nosti Landgericht Bonnissa (Bonnin alueellinen alioikeus, Saksa) kanteen, jossa vaadittiin sen vahvistamista, että hän oli peruuttanut sopimukset pätevästi, ja DSL-Bankin velvoittamista maksamaan korvausta siitä, että Leonhardin DSL-Bankille maksamat korot olivat olleet kyseisen pankin käytettävissä ennen sopimusten peruuttamista (Nutzungsersatz).

- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että kyseisiä sopimuksia on pidettävä BGB:n 312b §:ssä tarkoitettuina etäsopimuksina ja että säännöksiä, jotka koskevat peruuttamisoikeutta etäsopimusten osalta, on kansallisen oikeuskäytännön mukaisesti lähtökohtaisesti sovellettava myös kiinteistöluottosopimuksiin.
- 22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että koska tämän tuomion 17 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin sisältyvät peruuttamisoikeutta koskevat tiedot eivät olleet kansallisen lainsäädännön mukaisia, on todettava, että Leonhard on peruuttanut kyseiset sopimukset pätevästi.
- 23 Peruuttamisen seurauksista mainittu tuomioistuin toteaa, että BGB:n 346 §:n 1 momentin ja 346 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan mukaisesti lainanottajan on palautettava lainanantajalle lainapääoma ja pääoman tuotto, jonka määrä on BGB:n 346 §:n 2 momentin toisen virkkeen mukaan lähtökohtaisesti yhtä suuri kuin niiden korkojen määrä, josta sopimuspuolten välisessä sopimuksessa on sovittu. Lainanantaja on puolestaan velvollinen palauttamaan lainanottajalle paitsi saamansa määrät, myös kyseisten määrien tuoton.
- 24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lisäksi, että BGB:n 312d §:n 6 momentissa säädetään rahoituspalvelua koskevien etäsopimusten osalta, että kuluttaja on velvollinen maksamaan korvausta tuotetusta palvelusta ainoastaan siinä tapauksessa, että hänelle on ilmoitettu tästä seurauksesta ennen sopimuksen tekemistä, ja sillä edellytyksellä, että hän on nimenomaisesti suostunut siihen, että elinkeinonharjoittaja ryhtyy tuottamaan palvelua ennen peruuttamisen määräajan päättymistä. Kyseinen tuomioistuin katsoo samalla, että kansallista lainsäädäntöä on mahdollista tulkita siten, että kuluttajalla on aina BGB:n 346 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan mukaisesti oikeus korvaukseen siitä, että rahat ovat olleet lainanantajan käytettävissä. Tässä tapauksessa kuluttaja-lainanottaja saa takaisin maksamansa lainapääoman lyhennykset ja korot, minkä lisäksi hänellä on oikeus mainittuun korvaukseen.
- 25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa kuitenkin, että direktiivin 2002/65 7 artikla on esteenä sille, että lainanottaja vaatii lainanantajalta tällaista korvausta, koska kyseisellä direktiivillä toteutetaan tässä suhteessa jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen täydellinen yhdenmukaistaminen.
- 26 Landgericht Bonn (Bonnin alueellinen alioikeus) on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko direktiivin 2002/65 7 artiklan 4 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa säädetään, että kuluttajaluottoa koskevan etäsopimuksen peruuttamisilmoituksen jälkeen palvelujen tarjoajan on maksettava kuluttajalle tältä etäsopimuksen mukaisesti saamansa määrän lisäksi myös korvausta siitä, että tämä määrä on ollut sen käytettävissä?”

Asian käsittely unionin tuomioistuimessa

- 27 Unionin tuomioistuimen presidentin 4.12.2018 antamalla päätöksellä tämän asian käsittelyä lykättiin 11.9.2019 annetun tuomion Romano (C-143/18, EU:C:2019:701) julistamiseen saakka.
- 28 Unionin tuomioistuimen kirjaamo antoi mainitun tuomion tiedoksi ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle.
- 29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoitti 25.9.2019 päivätyllä kirjeellä, joka saapui unionin tuomioistuimeen 1.10.2019, vastauksena unionin tuomioistuimen esittämään kysymykseen pysyttävänsä ennakkoratkaisupyynnönsä, koska unionin tuomioistuin ei ollut 11.9.2019 antamassaan tuomiossa Romano (C-143/18, EU:C:2019:701) vastannut kolmanteen ennakkoratkaisukysymykseen, joka on identtinen nyt käsiteltävässä asiassa esitetyn ainoan kysymyksen kanssa.

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien tiedustele kysymyksellään, onko direktiivin 2002/65 7 artiklan 4 kohtaa tulkittava siten, että silloin, kun kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan palvelujen tarjoajan kanssa etäsopimuksena tekemänsä luottosopimuksen osalta, kuluttajalla on oikeus – tämän vaikuttamatta niihin maksuihin, jotka hänen on itse suoritettava palvelujen tarjoajalle kyseisen direktiivin 7 artiklan 1 ja 3 kohdassa asetettujen edellytysten mukaisesti – saada palvelujen tarjoajalta takaisin kyseisen sopimuksen mukaisesti maksamansa lainapääoman lyhennykset ja korot, mutta ei korvausta siitä, että kyseiset lainapääoman lyhennykset ja korot ovat olleet palvelujen tarjoajan käytettävissä.
- 31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa aluksi, että tämän tuomion 24 kohdassa mainitun kansallisen lainsäädännön mukaan kuluttaja-lainanottajalla, joka on peruuttanut palvelujen tarjoajan kanssa tekemänsä sopimuksen, on oikeus saada takaisin paitsi kyseiselle lainanantajalle maksamansa lainapääoman lyhennykset ja korot, myös korvaus siitä, että kyseiset määrät ovat olleet lainanantajan käytettävissä.
- 32 Tästä on palautettava mieleen, että kuten direktiivin 2002/65 7 artiklan 4 kohdasta ilmenee, silloin, kun kuluttaja päättää käyttää peruuttamisoikeuttaan luottoa koskevan etäsopimuksen osalta, palvelujen tarjoajan on palautettava kuluttajalle kaikki maksut, jotka tältä on etäsopimuksen mukaisesti peritty, 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua maksua – eli tosiasiallisesti toimitetun rahoituspalvelun osalta perittyä maksua – lukuun ottamatta, kyseisen direktiivin 7 artiklan 3 kohdassa säädettyin edellytyksin.
- 33 Direktiivin 2002/65 7 artiklan 4 kohdan sanamuoto on yksiselitteinen, ja siinä säädetään palvelujen tarjoajaa koskevasta velvollisuudesta palauttaa kuluttajalle kaikki maksut, ”jotka tältä on peritty” etäsopimuksen mukaisesti, ja ainoastaan kyseiset maksut.
- 34 Silloin, kun kuluttaja maksaa palvelujen tarjoajalle lainasopimuksen mukaisesti lainatun pääoman korkoineen, direktiivin 2002/65 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua palautuksen on sisällettävä sekä kyseisen kuluttajan lainapääoman lyhennyksinä maksamat määrät että lainan korot.
- 35 Direktiivin 2002/65 7 artiklan 4 kohdassa tai missään muussakaan säännöksessä ei säädetä, että tilanteessa, jossa kuluttaja peruuttaa palvelujen tarjoajan kanssa tekemänsä sopimuksen, palvelujen tarjoaja olisi velvollinen maksamaan kyseiselle kuluttajalle tämän maksamien lainapääoman lyhennysten ja korkojen lisäksi korvauksen siitä, että palvelujen tarjoajan kyseisen sopimuksen mukaisesti perimät määrät ovat olleet tämän käytettävissä.
- 36 Tältä osin on palautettava mieleen, että direktiivin 2002/65 1 artiklan 1 kohdasta, luettuna yhdessä sen 13 perustelukappaleen kanssa, ilmenee, että direktiivillä lähtökohtaisesti yhdenmukaistetaan täydellisesti siinä säänneltyt näkökohdat. Kuten tässä perustelukappaleessa todetaan, jäsenvaltiot eivät saisi voida antaa tässä direktiivissä yhdenmukaistettavilla aloilla muita kuin siinä vahvistettuja säännöksiä, ellei tässä direktiivissä nimenomaisesti toisin säädetä (tuomio 11.9.2019, Romano, C-143/18, EU:C:2019:701, 34 kohta).
- 37 Kun edellä esitetyt näkökohdat otetaan huomioon, esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2002/65 7 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että silloin, kun kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan palvelujen tarjoajan kanssa etäsopimuksena tekemänsä luottosopimuksen osalta, kuluttajalla on oikeus – tämän vaikuttamatta niihin maksuihin, jotka hänen on itse suoritettava palvelujen tarjoajalle kyseisen direktiivin 7 artiklan 1 ja 3 kohdassa asetettujen edellytysten mukaisesti – saada palvelujen tarjoajalta takaisin kyseisen sopimuksen mukaisesti maksamansa lainapääoman lyhennykset ja korot, mutta ei korvausta siitä, että kyseiset lainapääoman lyhennykset ja korot ovat olleet palvelujen tarjoajan käytettävissä.

Oikeudenkäyntikulut

- 38 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta 23.9.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/65/EY 7 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että silloin, kun kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan palvelujen tarjoajan kanssa etäsopimuksena tekemänsä luottosopimuksen osalta, kuluttajalla on oikeus – tämän vaikuttamatta niihin maksuihin, jotka hänen on itse suoritettava palvelujen tarjoajalle kyseisen direktiivin 7 artiklan 1 ja 3 kohdassa asetettujen edellytysten mukaisesti – saada palvelujen tarjoajalta takaisin kyseisen sopimuksen mukaisesti maksamansa lainapääoman lyhennykset ja korot, mutta ei korvausta siitä, että kyseiset lainapääoman lyhennykset ja korot ovat olleet palvelujen tarjoajan käytettävissä.

Allekirjoitukset